

Ἐξηγήση τῆς Α' Ὠδῆς τοῦ Κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου ᾠμου.

Του Ἀνδρέα Θεοδώρου

Ἦχος δ'

Ὁ Εἰρμός

«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ πληρωθήσεται πνεύματος καὶ λόγον
ἐρεύξομαι, τῇ βασιλίδι Μητρί· καὶ ὀφθήσομαι, φαιδρῶς πανηγυρίζων καὶ
ἄσω γηθόμενος ταύτης τὰ θαύματα».

Θ' ἀνοίξω τὸ στόμα μου καὶ θὰ γεμίσει ἀπὸ Πνεῦμα ἅγιο καὶ θ' ἀπευθύνω
λόγο πρὸς τὴ βασίλισσα Μητέρα τοῦ Θεοῦ· καὶ θὰ μὲ δοῦν νά πανηγυρίζω
μὲ φαιδρότητα, ψάλλοντας μὲ εὐφρόσυνη χαρὰ τὰ θαυμαστὰ μεγαλεῖα
της.

Ο προφορικός λόγος είναι ή εξωτερίκευση του μυστικού ενδιάθετου λόγου. Έκφράζεται με τὰ ὄργανα ὀμίλιας· εἶναι λόγος στοματικός. Καὶ οἱ δύο λόγοι -ενδιάθετος καὶ προφορικός- εἶναι ἐκδηλώματα τῆς πνευματικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἔχει τὴν ἰκανότητα νὰ διαλέγεται ἐσωτερικὰ μετὸν ἑαυτὸ τῆς καὶ τὸν Θεὸ καὶ νὰ ἐπικοινωνεῖ ἐξωτερικὰ μετὸς ἄλλους ἀνθρώπους. Τὰ ὑπόλοιπα ζῶα δὲν ἔχουν λόγους. Ἔχουν μοναχὰ ἔνστικτα, φυσικὲς κινήσεις καὶ ὀρμές.

Οἱ λόγοι πού βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου ἐξωτερικεύουν τὸ ἐσωτερικὸ περιεχόμενον τῆς καρδιᾶς του. Ἡ ποιότητα τοῦς ἐκφράζει τὴν ποιότητα τοῦ ἐσωτερικοῦ ἤθους τῆς ψυχῆς. Ἐτσι ἀπὸ μία ἀγαθὴ καρδιά θὰ προέλθουν λόγοι καλοὶ καὶ ἀγαθοί, λόγοι ἡπιοὶ καὶ εἰρηνικοί, καθαροὶ καὶ ἅγιοι· ἐνῶ ἀπὸ μία πονηρὴ καὶ σαλεμένη καρδιά θὰ προέλθουν λόγοι ἀγριεμένοι καὶ σκληροί, βρωμεροὶ καὶ ἀναίσχυντοι. Ἀπὸ τὴν εὐλογημένη ἀπὸ τὸν Θεὸ ψυχὴ θ' ἀκουστοῦν λόγια οἰκοδομῆς, παρακλήσεως καὶ ἀγάπης, λόγια σεμνὰ καὶ εὐφημα. Ὅσα ἀγνὰ καὶ προσφιλῆ, «εἰ τίς ἀρετὴ καὶ εἰ τίς ἔπαινος»· ἐνῶ ἀπὸ μία ψυχὴ κυριαρχημένη ἀπὸ τὰ πνεύματα τῆς ἀκαθαρσίας, πὺ ζεῖ μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό, θ' ἀκουστοῦν κατάρες καὶ βλαστήμιες, λόγια ὑβριστικὰ καὶ συκοφαντικὰ, λόγια δόλια, πικρὰ καὶ μοχθηρὰ, πὺ τόσα κακὰ συσσωρεύουν στὴν κοινωνικὴ συμβίωση τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ποιητὴς τοῦ Εἰρημοῦ νιώθει κι αὐτὸς βαθιὰ τὴν ἀνάγκη ν' ἀνοίξει τὸ στόμα του καὶ νὰ μιλήσει. Ἡ καρδιά του κατακλύζεται ἀπὸ πλῆθος ἐνδιάθετα λόγια, πὺ συνωθοῦνται, ζητώντας νὰ βροῦν διέξοδο ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφράσει τοῦς ἐσωτερικοὺς του διαλογισμούς. Οἱ διαλογισμοὶ του ὅμως δὲν εἶναι τυχαῖοι καὶ κοινοί. Εἶναι διαλογισμοὶ καρδιᾶς στὴν ὁποία κυριαρχεῖ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Προτίθεμαι -λέει- ν'

ἀνοίξω τὸ στόμα μου, τὸ ὁποῖο θὰ γεμίσει ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ (ὅπως γεμάτη ἀπὸ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα εἶναι ἐσωτερικὰ καὶ ἡ ψυχὴ του).

Προτίθεμαι δὲ νὰ πῶ λόγια ἀνυμνητικὰ πρὸς τὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ μητέρα τῶν πιστῶν, τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁλόκληρης τῆς κτίσεως. Θὰ πῶ κι ἐγὼ λόγια ἀνυμνητικά, σὰν κι αὐτὰ πού λέγουν οἱ ἄγγελοι στὴν ὁλόφωτη Κόρη τῆς Θείας Βασιλείας! Θὰ εἶναι δὲ τόση ἡ πνευματικὴ εὐφορία τῆς καρδιᾶς μου, τόσοσ ὁ συνεπαρμὸς τῆς ψυχῆς μου, ὥστε οἱ ἄνθρωποι θὰ διαπιστώσουν πάραυτα τὸ σκίρτημα τῆς χαρᾶς μου, βλέποντάς με νὰ πανηγυρίζω μὲ φαιδρότητα καὶ μὲ εὐχαρίστηση νὰ συνθέτω ὕμνους γιὰ νὰ τραγουδήσω τὰ πολλὰ θαύματα πού τὴν στεφανώνουν, νὰ μελωδήσω τίς χάρες τῆς στό πεδίο τοῦ χριστολογικοῦ μυστηρίου, στό ὁποῖο ὁ Υἱὸς ἄξια τοποθέτησε τὴν περίσεμνη Μητέρα!

*

«Χριστοῦ βιβλὸν ἔμψυχον, ἐσφραγισμένην σὲ Πνεύματι, ὁ μέγας Ἀρχάγγελος, Ἄγνή, θεώμενος, ἐπεφώνει σοι· Χαῖρε χαρᾶς δοχεῖον, δι' ἧς τῆς προμήτορος ἀρά ληθήσεται».

Βιβλίῳ ἔμψυχο στό ὁποῖο γράφτηκε ὁ Χριστός, βλέποντάς σε, Ἄγνή, ὁ μέγας Ἀρχάγγελος, σοῦ φώναζε· Χαῖρε δοχεῖο τῆς χαρᾶς, διὰ τῆς ὁποίας θὰ λυθεῖ ἡ κατάρα πού ἐπιβλήθηκε (ἀπὸ τὸν Θεὸ) στὴν προμήτορα (Εὐα).

Στό ἔμψυχο βιβλίῳ τῆς Μαρίας, δηλαδὴ στὴν ἀνθρωπίνη φύση τῆς καὶ εἰδικότερα στό ἄχραντο καὶ πανακήρατο σῶμα τῆς, γράφτηκε, δηλαδὴ καταχωρήθηκε, ἡ ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴ δημιουργικὴ ἐνέργεια τοῦ Παναγίου Πνεύματος, χωρὶς τὴν ἀνθρώπινη συνεργεία, πού εἶναι ἀπαραίτητη στὴ βιολογικὴ διαδικασία κάθε ἄλλης φυσικῆς ἀνθρώπινης συλλήψεως.

Ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, ὁ ὑπηρέτης τοῦ θαύματος, εἶχε σταλεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ νὰ μεταφέρει τὸ χαρμόσυνο μήνυμα στὴν ταπεινὴ Κόρη τῆς Ναζαρέτ. Τὸ θαῦμα πού ἀντίκριζε ὁ Ἄγγελος ἦταν μεγάλο καὶ παράδοξο. Ἀπὸ τὴ μία μεριά, ἔβλεπε μία Κόρη πάναγνη, γεμάτη ἀπὸ καλοσύνες καὶ χάρες, ἀπασπράπτουσα ἀπὸ ἀρετὲς καὶ χαρίσματα, θέαμα πού καὶ γιὰ τὸν ἴδιο ἦταν πρωτόγνωρο, καὶ πού ὑπερέβαιναν σὲ καθαρότητα καὶ αὐτὴν τὴν πνευματικὴ καὶ ἄυλη φύση του, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἔβλεπε τὸν Πλάστη του, τὸν ἀχώρητο τῆς κτίσεως δημιουργό, τὸν καλύπτοντα παλάμη τὰ σύμπαντα καὶ συνέχοντα δρακί τὴν κτίση, νὰ σμικρύνεται τόσο, ὥστε νὰ χωρέσει στό φωτεινὸ χωρίο τῆς Παρθένου! Μὴ μπορώντας δὲ νὰ κατανοήσῃ τὸ ἀκατανόητο, ξέσπασε στὸν ὕμνο τῆς χαρᾶς πού δονοῦσε τὴν ἄυλη φύση του, ἀναφωνώντας· χαῖρε Κόρη πανύμνητε, πού εἶσαι τὸ δοχεῖο τῆς χαρᾶς τόσο τοῦ οὐρανοῦ, τῶν νοερῶν δηλαδὴ ταξιαρχῶν, ὅσο καὶ τῆς γῆς, τῶν ἀνθρώπων τῆς ὀδύνης, τοῦ μόχθου καὶ τῆς βιοτικῆς κακώσεως.

Καὶ ποῖος εἶναι ὁ λόγος τῆς τόσο μεγάλης χαρᾶς; Διότι στό προσωπό σου, στό φωτεινὸ χωρίο σου, στή σκηνή σου τὴν πνευματοῦφαντη καὶ θεοχώρητη, θὰ καταργηθεῖ ἡ κατάρα τῆς Προμήτορος. Θὰ καταργηθεῖ ἐκεῖνο πού ἡ πρώτη φυσικὴ μητέρα τῆς ζωῆς, ἡ Εὐα, τόσο ἀλόγιστα καὶ μὲ τὰ ἴδια της τὰ χέρια ἔπλεξε σὰν βαριὰ κληροδοσία γιὰ ὀλόκληρο τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἡ κατάρα πού πῆρε ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ τὴ θλιβερὴ συνέντευξή της μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἀποστασίας, μὲ τὴν καταπάτηση τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, τὴν παρακοὴ της, πού γέμισε τὸ ἀνθρώπινο μὲ πόνο, μὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς. Αὐτὴ ἡ λύση ἦταν ἡ μεγάλη αἰτία τῆς χαρᾶς!

«Ἀδάμ ἐπανόρθωσις, χαῖρε Παρθένε θεόνυμφε, τοῦ Ἄδου ἡ νέκρωσις· χαῖρε, Πανάμωμε, τὸ παλάτιον, τοῦ μόνου Βασιλέως, χαῖρε θρόνε πύρινε, τοῦ Παντοκράτορος».

Χαῖρε Σὺ Παρθένε, πὺν εἶσαι ἡ ἐπανορθώση (τοῦ πταιίσματος) τοῦ Ἀδάμ καὶ ἡ νέκρωση τοῦ Ἄδη. Χαῖρε σὺ Κόρη Πανάμωμε, πὺν εἶσαι τὸ ἀστραφτερὸ παλάτι τοῦ μόνου Βασιλέως (τοῦ Θεοῦ), ὁ πύρινος θρόνος στὸν ὁποῖο κάθεται ὁ Παντοκράτωρ Κύριος.

Στὴν ὑπόθεση τοῦ ὕμνου τῆς χαρᾶς προβάλλει τώρα καὶ ὁ Ἀδάμ. Ἡ χαρὰ τῆς Παρθένου περιπτύσσεται καὶ τὸν Προπάτορα. Διὰ τοῦ ἀσπασμοῦ τοῦ Ἀγγέλου δέν λυτρώνεται μοναχὰ ἡ Εὐὰ πὺν πρωτοστάτησε, στὴν τραγωδία τῆς Ἐδέμ, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος ἔμμεσα συνέργησε σὸ πτωτικὸ ἐκεῖνο δράμα. Ἄνδρας καὶ γυναῖκα, ὁ κορμὸς τοῦ δέντρου τῆς ζωῆς, ἦσαν ἀλληλέγγυοι στὴν τραγικὴ περιπέτεια. Ὅπως μαζὶ γεννήθηκαν, ἔτσι μαζὶ καὶ πέθαναν. Γύρω ἀπὸ αὐτοὺς ἐκτυλίσσεται ἔκτοτε ἡ τραγικὴ ὑπόθεση τῆς ὑπάρξεως, ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωὴ, κουβαλώντας τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴ φθορὰ τῆς φύσεως.

Διὰ τῆς Παρθένου συντελεῖται ἡ ἐπανορθώση τοῦ Ἀδάμ. Αὐτὸ πὺν χάλασε στὸν Προπάτορα, διορθώνεται στὴν ὀλόφωτη καὶ ταπεινὴ Κόρη. Τὸ δράμα τῆς ἀρχαίας Ἐδέμ βρίσκει τὴ λύση του στὴ νέα Ἐδέμ τῆς Χάριτος, στὴν περίσεμνη Νύμφη τοῦ Θεοῦ. Ἡ φύση πὺν τόσο τραγικὰ ἔπεσε, ἀποβάλλοντας τὴ θεοείδεια καὶ τὴ θεομορφία της, ἀναστηλώνεται τώρα, βρίσκοντας τὴν παλαιὰ της εὐγένεια καὶ εὐκλεια, τὴν προπρωτικὴ της καθαρότητα καὶ ὁμορφιά, στὴ θεοχώρητη μήτρα τῆς Παρθένου, ὅπου ὁ Θεός, ντυμένος τὸν ἄνθρωπο, ὀδηγεῖ τὴν εἰκόνα του στὴν ἀρχαία της καθαρότητα, τὴν ὁποία εἶχε τὴ στιγμὴ πὺν βγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια του, πρὶν ἀπὸ τὴ μελάνωση τῆς φθορᾶς καὶ τὴν ἀσχῆμια τοῦ θανάτου.

Τὸ θαῦμα τῆς Παρθένου εἶναι συνάμα ἡ νέκρωσις τοῦ Ἄδῃ. Ἡ ἐπανόρθωσις τῆς φύσεως ἀντιστοιχεῖ στή νέκρωσις τοῦ Ἄδῃ, ὁ ὁποῖος, ὡς χωρὶς ὑποδοχῆς τῶν νεκρῶν, μεταφορικᾶ σημαίνει τὸ θάνατο, εἶναι προσωποποίηση τοῦ θανάτου. Ἄν ὁ θάνατος, ὡς φθορὰ καὶ ἀποσύνθεσις τῆς ζωῆς, εἶναι τὸ τίμημα τῆς ἁμαρτίας, τὸ ὁποῖο μὲ τῆ σειρά τοῦ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρακοῆς, διὰ τῆς ὑπακοῆς τῆς Παρθένου στό πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ καὶ κατ' ἐπέκτασις τῆς κενωτικῆς ὑπακοῆς τοῦ Υἱοῦ τῆς στήν προαιώνια λυτρωτικῆ βουλή τοῦ Θεοῦ Πατρός, καταλύεται ἡ ἁμαρτία καὶ δι' αὐτῆς ὁ θάνατος, στά νικημένα λείψανα τοῦ Ἄδῃ. Ὁ Ἄδῃς ἠττᾶται καὶ στήν πένθιμή τοῦ ἐπικράτεια φυτρώνουν τὰ λουλούδια τῆς χαρᾶς. Ἡ μήτρα τῆς Παρθένου γίνεται ἡ νέα Ἐδέμ τῆς χάριτος καὶ τῆς χαρᾶς!

Εἶναι περαιτέρω τὸ παλάτιο, τὸ καθαρὸ καὶ ἄμωμο, στό ὁποῖο εὐδόκησε νά κατοικήσει ὁ μόνος Βασιλεύς, εἶναι ὁ θρόνος ὁ πύρινος, ὁ φλογισμένος ἀπὸ τῆ φωτιά τοῦ Θεοῦ, ὁ πυρωμένος ἀπὸ τῆν ἐνέργεια τῆς χάριτος, στόν ὁποῖο κάθεται ἐξουσιαστικᾶ καὶ ἀναπαύεται καταδεκτικᾶ ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς τοῦ σύμπαντος. Δέν εἶναι μικρῆ ἡ χαρὰ αὐτῆ τῆς Παρθένου, πού ἔγινε τὸ μελωδικὸ τραγούδι ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων!

*

«Ῥόδον τὸ ἀμάραντον, χαῖρε, ἡ μόνη βλαστήσασα· τὸ μῆλον τὸ εὖοσμον, χαῖρε ἡ τέξασα· τὸ ὄσφραδιον, τοῦ πάντων Βασιλέως· Χαῖρε ἀπειρόγαμε, κόσμου διάσωμα».

Χαῖρε σύ πού ἀπὸ τῆ θεοχώρητη σάρκα σου βλάστησε τὸ ῥόδο πού δέν μαραίνεται· πού γέννησες τὸ μῆλο πού μοσχοβολά· ἡ μυρωδιά τοῦ Βασιλέως τῶν ὄλων. Χαῖρε Σύ, πού ἔγινες μητέρα, χωρὶς νά γνωρίσεις γάμο, Σύ πού εἶσαι ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Ὁ κάλαμος τοῦ ὑμνωδοῦ εἶναι ἀκατάσχετος, ἐξυμνώντας τίς χάρες τῆς Πανάγνου. Πλημμυρίζει ἀπὸ αἰσθήματα ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ χαρᾶς. Ἐξακολουθεῖ νὰ ψάλλει τὸ ἀπερινόητο θαῦμα. Ἀλήθεια, μπορεῖ γλῶσσα ἀνθρώπου νὰ σταματήσει ποτέ, νὰ βρεῖ κατάληξη στὴν ἀνύμνηση τῶν θαυμασιῶν τῆς Παρθένου; Μπορεῖ γλῶσσα, καὶ ἡ πιὸ τρανή, νὰ μελωδήσει ἐπάξια τῆ χάρη Ἐκείνης; Ἀσθμαίνει ὁ νοῦς καὶ πληγώνεται ὁ λόγος στὴν προσπάθειά του νὰ ὑφάνει ὕμνους «συντόνως τεθειγμένους», καταλλήλους νὰ ἐξυμνήσουν τὴν ἀπειρία τοῦ μητροπάρθενου κλέους!

Στὸ τροπάριο ὁ στιχουργὸς προσπαθεῖ ν' ἀνυμνήσει τὴν Παρθένο, χρησιμοποιώντας εἰκόνες καὶ ἐκφράσεις ἀπὸ τὴ φυσικὴ του ἐμπειρία. Τὶ ἄλλο μπορεῖ νὰ προσφέρει ἡ φτωχικὴ πέννα του; Μπορεῖ τάχατες ὁ νοῦς νὰ δρασκελίσει τὸ θαῦμα, νὰ φθάσει στοὺς πυλῶνες τοῦ μυστηρίου, ν' ἀνοίξει τὸ ἀβυσσῶδες καὶ ἀπόκρυφο καὶ νὰ νοήσει τὸ ἀπερινόητο καὶ ἀκατάληπτο; Τὶ κατόρθωσε τάχα ὁ μέγας ἐκεῖνος Μωσῆς στὴ φανέρωση τοῦ Θεοῦ πάνω στὸ Ὄρος; Εἶδε, σκεπασμένος στὴν πέτρα, τὰ ὀπίσθια μόνον τοῦ Θεοῦ πού περνοῦσε ἀπὸ κοντὰ του, ἓνα μικρὸ μέρος ὄχι τῆς ἀκοινώνητης Θείας οὐσίας του ἀλλὰ τῆς κοινωνητῆς δόξας του.

Τὴν χαιρετίζει ὡς βλαστήσασαν «ρόδον τὸ ἀμάραντον»· τὸν ἀμαράντινο βλαστό πού βγήκε ἀπὸ τὴν οὐσία τοῦ Θεοῦ, πού γεννήθηκε αἰδίως ἀπὸ τὸν Πατέρα, τοῦ Ὁποίου φέρει ἀπαράλλακτη τὴν οὐσία, εἶναι ἰσοστάσιος, ἰσότημος καὶ ἰσοδύναμος μὲ Ἐκεῖνον, καὶ ποτέ δέν φθίνει οὔτε μαραίνεται· ὁ Ὁποῖος, ὡς ἀφθιτος καὶ αἰώνιος, ζεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, ἔχει ἀθανασία, καὶ τῆς βασιλείας Αὐτοῦ «οὐκ ἔσται τέλος».

Τὴ χαιρετίζει ὡς τέξασαν «μῆλον τὸ εὖοσμον», τὸν εὐωδιαστὸ καρπὸ τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς, τὸν Υἱὸν του τὸν Μονογενῆ, τὸν γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, πού εἶναι ὁ χαρακτηῆρας καὶ τὸ ἀπαύγασμα τῆς

δόξας τοῦ Γεννήτορος, ὁ «ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο». Τὸ ὀσφράδιον (τὸ σῶμά πού ἀναδίδει εὐωδία) τοῦ «πάντων Βασιλέως». Τὴ χαιρετίζει ὡς «ἀπειρόγαμον», πού δέν γνώρισε γαμικὴ σχέση με ἄνδρα, ἦταν «ἀπείρανδρος», ἂν καὶ μνηστευμένη με τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος τηροῦσε ἀπλῶς χρέη μνήστορος καὶ ὄχι φυσικοῦ συζύγου τῆς Μαρίας.

Εἶναι δέ, τέλος, κόσμου διάσωσμα. Ὅχι ὅτι αὐτὴ ἔσωσε τὸν κόσμο, πράγμα πού ἐπιτέλεσε μόνον ὁ παντοδύναμος Θεός, ἀλλὰ διότι, δευτερευόντως καὶ ἔμμεσα, συνήργησε στό λυτρωτικὸ θαῦμα, ὡς παρασχούσα τὴ δυνατότητα τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως, τὴ μητρότητά της στόν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν «ἀπάτορα ἐκ Μητρὸς» καὶ «ἀμήτορα ἐκ Πατρὸς».

*

«Ἄγνείας θησαύρισμα, χαῖρε, δι' ἧς ἐκ τοῦ πτώματος, ἡμῶν ἐξανέστημεν, χαῖρε ἠδύπνοον κρίνον, Δέσποινα, πιστοὺς εὐωδιάζον· θυμίαμα εὐοσμῶν, μύρον πολύτιμον».

Χαῖρε Σύ, πού εἶσαι ὁ ἀκένωτος θησαυρὸς τῆς ἀγνείας, Σύ, πού μᾶς σήκωσες ἀπὸ τὴ δεινὴ πτώση μας στὴν ἁμαρτία. Χαῖρε, Δέσποινα, πού εἶσαι τὸ εὐωδιαστὸ κρίνο πού μυρίζεις τοὺς πιστοὺς· τὸ εὐοσμῶν θυμίαμα καὶ τὸ μύρο τὸ πολύτιμο.

Οἱ εἰκονικὲς ἐκφράσεις τοῦ στιχοῦργουῦ συνεχίζονται. Χαιρετίζει τὴν Παρθένο ὡς «ἀγνείας θησαύρισμα». Θησαυρὸς χαρισμάτων ἀκένωτο, θήκη ἀκτινοβόλο ἀγνότητος καὶ ὁμορφιάς, πρωτόγνωρης στόν φθαρτὸ αὐτὸν κόσμο, τοῦ κάλλους τῆς ὁποίας ἠράσθη ὁ Βασιλεὺς τοῦ παντὸς τόσο, ὥστε ν' ἀνοίξει τὴν πύλη της γιὰ νὰ περάσει ἀπὸ αὐτὴν στόν κόσμο, τὴν ὁποίαν (πύλη) κανένας ἄλλος δέν πρόκειται ν' ἀνοίξει, ἀλλὰ θὰ παραμείνει «κεκλεισμένη» εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἡ πάναγνη Μητέρα τοῦ Θεοῦ μας βοήθησε, μὲ τὴ θέση της στό ἀπερινόητο θαῦμα τοῦ Υἱοῦ της, νά σηκωθοῦμε ἀπὸ τὴ δεινὴ πτώση μας στὴν ἁμαρτία, πράγμα πού δὲν μπορούσαμε νά πετύχουμε, μὲ τίς δικές μας δυνάμεις, ὅλοι ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι. Καὶ ἡ Παρθένος φυσικὰ ἦταν ἄνθρωπος, φέρουσα καὶ αὐτὴ τὴν ἁμαρτία τοῦ Προπάτορα. Ἡ χάρις ὅμως πού εἶχε ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἦταν τέτοια, ὥστε ἔσβησε τὴν ἐπαχθὴ κληρονομία τοῦ Ἀδὰμ κατὰ τὴν ὥρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς χάρισε τὴ σχετικὴ ἐκείνη ἀναμαρτησία πού μόνη αὐτὴ ἀξιώθηκε νά ἔχει μεταξὺ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων. Μόνο σ' ἓνα τέτοιο δοχεῖο καθαρὸ καὶ πάλλευκο μπορούσε νά κατοικήσει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἄν ἔλειπε ἡ Μαρία, ὡς συνθήκη ἀπαραίτητη τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως, θὰ μπορούσε ἄραγε νά ἔλθει στὸν κόσμον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

Στὴ συνέχεια ἡ Θεοτόκος χαρακτηρίζεται ὡς «κρίνον ἠδύπνοον», ὡς λουλούδι πού σκορπίζει γλυκεῖα κι εὐχάριστη εὐωδία, πού οἱ μυρωδιές του κατακλύζουν καὶ ὁμορφαίνουν τίς ψυχές τῶν πιστῶν ὡς «θυμίαμα εὐσομον» καὶ «μύρον πολύτιμον», πού εὐφραίνουν μυστικὰ τίς καρδιές ἐκείνων, πού ἔχουν κλείσει μέσα τους τὸ θαῦμα τῆς Παρθένου καὶ ἀνυμνοῦν ἐν σιγῇ τὰ ἀφθάρτα μεγαλεῖα της· ἐκείνων, πού λαμβάνουν στά χεῖλη τους τὸ ὄνομα τῆς περίσεμνης Κόρης, ὄχι γιὰ νά τὸ κατακλύσουν μὲ τὸ βορβορώδη ὄχετὸ τῆς βρωμερῆς καὶ ἀναίσχυντης ἀκαθαρσίας τους (Θεέ μου φύλαγε τὸν ἄνθρωπο, ὄχι μόνο νά μὴν ἐκστομίζει, ἀλλὰ καὶ νά μὴν ἀκούει τίς δαιμονικὲς κατὰ τῆς Πανάγνου βλαστήμιες καί, χωρὶς νά θέλει, νά ζεῖ τίς πικρὲς ὄρες μιᾶς τόσο μεγάλης καὶ ἀπύθμενης ἀναισχυντίας), ἀλλὰ νά τὸ τιμήσουν καὶ νά τὸ δοξάσουν, νά μεγαλύνουν τὸ πάνσεπτο ὄνομα τῆς πανακήρατης Κόρης, πού εἶναι τιμιότερο τοῦ ὀνόματος τῶν Χερουβὶμ καὶ ἀσυγκρίτως ἐνδοξότερο τῆς λαμπρότητος καὶ αἴγλης τῶν Σεραφείμ!

Ἀπὸ το βιβλίο: «Χαῖρε Νύμφη, Ἀνύμφευτε»,

έκδ. Άποστ. Διακονίας

Πηγή: Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Καρέα

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος

(Καθεδρικός Ιερός Ναός Αγίας Τριάδος Βύρωνος)